

Slovinci v Przemylu.

Iz različnih pisem, ki so jih priobčevali slovenski časopisi, je razvidno, da je bilo med posadko v Przemylu tudi lepo število slovenskih vojakov. V vseh pismih, ki so jih po letalcih pošiljali v domovino, je čitatelj, da je med posadko vladalo ves čas junaško razpoloženje. Sedaj bo morala cela posadka v rusko ujetništvo.

Černovice.

Rusi so se navalili z močnimi četami na Černovice. Kakor pripovedujejo vojaki ruske stotnije, ki je bila te dni ujeta ob reki Prut, je dobil ruski generalni štab povelje, da morajo ruske čete brezpogojno do 7. marca vkorakati v Černovice. To povelje se sedaj vsak dan ponavlja. Naše čete, ki stojijo na severni strani mesta, z uspehom odbijajo ruske napade, a karavno so ruske čete številnejše od naših. Avstrijci so te dni napadli Ruse celo na severnem bregu reke Prut. Sovražna bojna črta se je vsled silnega ognja naše artilerije morala umakniti. Naši so po uspešnem napadu zasedli postojanke, ki jih je sovražnik zapustil. Rusi so pustili na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih.

Ob celi karpatski bojni črti boji.

Od 21. marca sem se bijejo v Karpatih na celi črti zopet boji z največjo ljutostjo. Število ruskih čet dokazuje, da so Rusi že vse razpoložljive rezerve priklicali v fronto in da z obupom poskušajo vzeti naše postojanke za vsako ceno. Rusom je vseeno, koliko ljudi jim pade. Pred našimi postojankami leži na tisoče ruskih mrtličev. Pri Užoku in Lupkovu so sovražni napadi sedaj posebno srditi brez prenehanja. Junaštvo naših čet v teh gorskih bojih se ne da dovolj visoko ceniti. Kako bodo ti boji končali in kako dolgo bodo trajali, je odvisno od tega, ali bodo Rusi mogli še nadalje nadomestiti svoje velikanske izgube s svežim vojaštvom.

Lupkov in Užok.

V Karpatih ne divja boj sedaj najhujše pri Dukli, ampak izhodno od Dukle, pri Lupkovu in Užoku. Naša armada se bori za ceste v dolino Sana in Dnjestra. Ako se našim to posreči, in očitno razmeroma so že daleč prodrli, potem bi bila predrta južna ruska bojna črta. Rusi bi se potem tudi ne mogli več držati v zahodni Galiciji ob Dunajcu in Bialju. Zelo ovirajo karpatsko bojevanje neugodne vremenske razmere. Večinoma se bori samo infanterija, ker se s topovi na zasneženih in težavnih potih nikamor ne pride.

Dukla — nepremagljiva trdnjava.

Vsled hudih bojev, ki so se vršili zadnje dni, so Rusi izgubili na ozemlju v zahodnem delu Karpatov. Rusi so bili na več mestih vrženi nazaj, tako, da se naše postojanke pri prelazu Dukla in zahodno od Dukle ne nahajajo več na ogrskih tleh. Le izhodno od prelaza Dukla segajo ruske postojanke nekoliko na ogrsko ozemlje. Gre se pri tem za nekatere obsejne višine, ki se še nahajajo v ruskih rokah.

Prelaz Dukla in njegova okolica sta bila, to se sedaj lahko odkrito pove, edini mesti, kjer bi se nam moglo priti do živga. Rusi so se pa tudi res dolgo časa nadejali, da bodo mogli na tem ozemlju predreti naše črte in so vsled tega pošiljali na to ozemlje vse svoje količkej razpoložljive čete. Čeprav so tamkaj v začetku dosegli nekaj delnih krajevnih uspehov, se vendar danes lahko reče, da so naše postojanke ob prelazu Dukla postale trdnjava, katere ne more nihče več zavzeti. Na tej točki naše bojne črte se ni več bati, da bi jo mogli Rusi predreti. Tisti, ki so utrdili in zavarovali te postojanke, zatrjujejo, da more kljubovati Dukla vsaki, še tako veliki premoči. Tistega dne, ko so naše čete z nasokom zavzele višine pri Magjeri, je rekel general Borojevič: Moderna vojska je umetniško zapletena uganka. Zmska vojska v Karpatih je vnovič dokazala, kako upravičen je ta izrek.

Rusi ne morejo naprej.

Da Rusi ne morejo naprej, to je zasluga složno se za svojega cesarja in svojo skupno domovino borečih avstrijskih narodov. Ob začetku vojske so sicer hoteli nekateri ničredni ljudje, katerih avstrijsko domoljubje je zelo dvomljivo, zarneti nezaupnost in razpor v složno nastopajoče avstrijsko prebivalstvo, a se jim ni posrečilo. Tudi pri nas jim je spodletelo. Rusi so najbolj računali na to, da bodo avstrijski Slovani v odločilnem trenutku odrekli. Toda naša zvestoba do cesarja in Avstrije je celo večja, nego je hudobnost naših notranjih obrekovalcev in znanjih sovražnikov. Ona je neomahljiva. Ruski častniki, ki prihajajo s fronte v Karpatih, opisujejo svojim poročevalcem boje v Karpatih kot nenavadno strašne. Av-

strijci za nobeno ceno ne popustijo. Poljaki, Čehi, Hrvati, Slovenci, vsi se borijo kakor levi. Neprenehoma napadajo z bajonetmi. In če se morajo kedar umakniti, pridejo z novim pogumom nazaj. Njihova izobrazba je velika. Komaj so zavzeli novo postojanko, so jo že tudi utrdili. Vsled tega se ruska javnost ne sme čuditi, ako vojska le počasi napreduje. Avstrijci se borijo z neprimerno hrabrostjo. Zavedajo se, da se borijo za obstoj svoje monarhije. Tako je, avstrijski Slovani, doma in na bojišču, se zavedamo, da se borimo za Avstrijo Habsburžanov, mi nočemo nič vedeti ne o Rusiji, ne o Turčiji, a tudi o Nemčiji ne več, kakor je to vsled naše zveze potrebno. Avstrija je naše domovje.

Junaški čini slovenskih pošpolkov.

Listu „Pesti Hirlap“ se poroča: Vreme v zahodnem delu Karpatov se je spreminjalo na bolje. Na celbojni črti sije sonce. Potokji so spremenjeni v reke. Sedaj se se-le prav spozna, kako previdno so bili narejeni naši strelski jarki, kajti nikjer ne uhaja v nje mokrota. Naši vojaki ležijo v dobro zakurjenih strelskih jarkih na popoloma suhi siani.

Na parobku majhnega gozda se je vršil po obeh boj slovenskih pošpolkov z rusko kavalerijo. Naša artilerija je poprej gozd za napade dobro pripravila. Na zemlji ležijo mogočna drevesa. Nekatera čebna so naše granate tako razkosale, kakor da bi bila s sekire razdrobljena. Spodaj v dolinici stoje tri e veliki leseni križi — grobovi padlih Rusov. Dva druga lesena križa, okrašena z zelenjem — grobovi naših vojakov. Na privrotem lesenem kržu so napisana imena vojakov. Mimo čebne naši vojski ulete Ruse. Med uletimi se nahaja tudi njihov poveljnik, velik, suh mož, z rdečkasto kozlovsko brado. Njegova obleka je bila zelo raztrgana. Ujeti Rusi so pravili, da so izgubili v zadnjih tednih več kakor 60 odstotkov svojih tovarišev. Četrtna izmed teh jih je umrla na tlesu in griži.

Boj za Dardanele.

Sanje Angležev, Francozov in Rusov, da bodo kmalu prišli v posest važne morske ožice pred Carigradom, Dardaneli in potem vkorakati v tursko prestolico, se še, kakor je v deti, ne bodo kmalu uresili. Turki trdijo, da se so-raž o brodojce razun križarke „Amethyst“ so ni močlo udreti v Dardanele. Sovražne ladje ostreljujejo turske utrdbe le z odprtega morja in so dosegle dosežaj le nezatne uspehe. Nasprotno pa imajo Angleži in Francozi pred Dardanelami zelo velike izgube. Turki so morsko ožico zaprl z minami. Tri velike sovražne ladje „Irresistible“, „Ocean“ in „Bouvet“ so dne 19. marca začele obmane in se potopile. Tudi mnogo mornarjev je utonilo. Šest drugih ladij je vsled turskih strelcev tako poškodovanih, da so se morale umakniti iz bojne črte. Nekatera poročila pravijo, da so angleško-francozke izgube pred Dardanelami še večje. Francozi in Angleži so tud skušali izkreni svoje čete ob Dardanelah. Ogenj turskih utrdb pa jim je to nakano preprečil. Na Angleškem in Francoškem je vsled neuspeha in nesreč pred Dardanelami nastala velika revolta. Admiralom in vojskovodjem se očeta nezmožnost. Poleg tega pa se opazja med Angleži in Francozi že sedaj veliko nesporazumljenje, komu naj pripadajo Dardanele in Carigrad. Rusi hočejo imeti na vsak način Carigrad, njih zavezniki pa so mnenja, da naj Dardanele in Carigrad ostanejo nepristranska last pod skupnim nadzorstvom.

Podmorski boji med Nemci in Angleži.

Glavno dejstvo je, da nemški podmorski čolni obkrožujejo celo angleško obalo. Zasebna poročila celo pravijo, da so videli te dni nemške podmorske čolne pri Gibraltarju, kar pa se nam zdi malo verjetno. Četudi podmorski čolni niso popolnoma preprečili dovoza živil in streliva na Angleško, vendar so ga zelo otežkočili in naredili Angležem že veliko škodo. Štoto vsak dan izgine vsaj ena angleška ladja v valovih morja kot žrtev nemških podmorskih čolnov.

Cepelin nad Parizom.

Ker so francoski letalci metali bombe na ostermo mesto Schlettstadt, so poslali Nemci svoje zrakovlove (Cepelinove sestava) nad francoska mesta Calais, Compiègne in Pariz. Nad Parizom sta plovila Cepelina ter vrzla v mesto najmanj 14 bomb. Na več tleh je nastal požar. Sedem oseb je bilo ranjenih. V Parizu so Cepelini kajpada povzročili veliko razburjenje.

Spor med Japonsko in Kitajsko

Japonci hočejo od Kitajske isen odgovor glede na stavljene zahteve, med katerimi se nahaja tudi zahteva, da Kitajska kupi polovico vojnega streliva na

Japonskem, da Japonci ustanovijo na Kitajskem ozemlju orožarne, v katerih bodo zaposleni večinoma Japonci, da se v kitajsko policijo nastavijo Japonci, ki so bodo tudi vodili in preustrojili, da se Japonci nastavijo kot svetovaleci v kitajski politični, finančni in vojaški upravi, da Japonci smejo na Kitajskem širiti japonsko vero in staviti sole. V pokrajini Fukien da naj smejo Japonci graditi železnice, pristanišča in imati rudokope. Kitajska si naj potrební denar izposodi na Japonskem. Japonska ima izključno pravico, zvežati k tajske pokrajine Vučang, Kiukiang in Nančang z železnico. Domneva se, da je Japonska stavila Kitajski še več pogojev, za katere se javnost niti ni zvedela. Japonska hoče Kitajsko spraviti popolnoma pod svoj upliv in preprečiti, da bi se Evropejci na Kitajskem sploh imeli kako besedo. Najprvo je Japonska zahtevala, da ji naj Kitajska odgovori do 30. marca. Sedaj pa je ta rok skrajšala do 25. marca. Na Kitajskem vre ogorčenje radi predrznosti Japonske. Kitajsko ljudstvo zahteva od vlade, naj napove Japoncem vojsko. Japonska že mobilizira svojo mornarico in armada. Amerika se postavlja na stran Kitajske.

Razne novice.

* **Vojna pobožnost.** Dne 19. marca t. l. se je na večer vršila v mariborski stolnici ob številni udeležbi vernikov osma vojna pobožnost za naše ranjene, ujet ali že umrle vojščake. Po svetem rožnem vencu, litanijah vseh svetnikov, molitvah ob času vojske in svetem blagoslovu se je med zvonjenjem velikega zvona pela cesarska himna in pesem pred pridigo. Nato so naš prevzvišeni gospod knezoškof na podlagi svetopisemskih besed „Dragocena je pred obličjem Gos. odo im smrt njegovih pravičnih“ z ozirom na praznik sv. Jožefa, patrona srečne smrti, in z ozirom na resni čas vojske, ob katerem toliko ljudi pobere neizrosna smrt, imeli pretresljivo pridigo o daljnji in bližnji pripravi na smrt. Prva obstoji v tem, da se človek skrbno varuje smrtnega greha, da zvesto izpolnjuje svoje stanoške dolžnosti, vredno prejema svetih zakramente, zlasti da prejme, ako zbolí, tudi zakrament svetega poslednjega olja. Druga pa je v tem, da bolnik ob bližajoči se smrti obuja popolni kes, izgovarja premočno ime Jezusovo, moli tri božje čednosti in opravlja druge kratke pa krepke molitvice in pobožne vzdihljaje, in da rabi pripravne pripomočke za srečno smrt, kakor so znamenje sv. križa, blagoslovljena voda, podoba Križanega, sv. rožni venec. Tako si veren kristjan more samemu sebi zagotoviti srečno smrt, na ta način pa tudi bližnjemu pomagati v smrtnem boju, da se, kakor enkrat sv. Jožef, pod varstvom božjega Zveličarja in njegove presvete Matere mirno loči od tega sveta ter stopi v srečno večnost. — Pazljivim poslušalcem se je ta prevažni in tako jagni poduk gotovo vtisnil globoko v spomin, in še v večnosti bo zanj vsakdo hvaležen, ki se bo o pravem času ravnal po njem.

* **Vstoličenje novega stolnega dekana v Mariboru.** V četrtek, na praznik Marijinega oznanenja dne 25. marca se vrši v stolnici ob 9. uri slovesno vstoličenje novoimenovanega stolnega dekana, mil. g. Jožeta Majcen po Njih ekscelenci, prevz. knezoškofu. Ob 10. uri prva slovesna maša infuliranega stolnega dekana. Na mnoga leta!

* **Duhovniške spremembe.** Za mestnega kaplana v Ptuj pride č. g. Janez Cilenšek, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor.; za provizorja v Ptujju je imenovan č. g. Jožef Toplak, vikar v Ptujju. Dekanijske posle ptujjske dekanije vodi začasno vlč. g. Jožef Sinko, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

* **Prebiranje črnovojniških zavezancev.** Prebiranje črnovojniških zavezancev, rojenih v letih 1873 do 1877, za mariborski domobranski dopolnilni okraj se vrši: za okraj Cmurek od 23. do 25. aprila; za lipniški okraj od 18. do 22. aprila; za mesto Maribor od 26. do 28. aprila; za okolico Maribor od 29. aprila do 2. majnika; za okraj St. Lenart v Slov. gor. 3. majnika; za okraj Slov. Bistrica dne 4. in 5. maja. — Za celjski domobranski dopolnilni okraj: za mesto Celje dne 6. aprila, za celjsko okolico od 7. do 11. aprila; za Mozirje 13. in 14. aprila; za Velenje 15. aprila; Brežice od 17. do 21. aprila; Hrastnik 23. aprila; Trbovlje 24. aprila; Slovenjgradec od 26. aprila do 1. maja; Konjice 6. in 7. aprila; Ptuj 9. do 13. aprila; Ormož 15. in 16. aprila; Rogatec 18. in 19. aprila; Ljutomer 21. in 22. aprila. Istočasno se vrši naknadno prebiranje tistih črnovojniških zavezancev, ki so bili zadržani se udeležiti poprejšnjih črnovojniških prebiranj. K prebiranju ni treba priti tistim, ki že opravljajo črnovojniško službo.

* **Pogrešajo se:** Franc Cesar, pošpolk štev. 29, vojna pošta štev. 308. Odgovor Marjeti Cesar, Sočka, pošta Vojnik. — Franc Senegačnik. Odgovor Jeri Senegačnik, pošta Vojnik. — Jožef Mohorič, domobranski pošpolk štev. 26, vojna stotnija štev. 4, vojna pošta štev. 48. Odgovor Janezu Mohorič, Gabernik, pošta Juršinci pri Ptujju. — Anton Smolar, črnovojnič, maršbataljon štev. 30, 4. stotnija. Odgovor Frančiški Smolar, posestniki v Trobljah, pošta Slovenjgradec. — Ljane Berk, pošpolk štev. 87, 2. maršstotnija, vojna pošta štev. 73. Odgovor Heleni Berk, Plat, Sv. Peter na Medvedovem selu, pošta Podolat. — Anton Rihar, črnovojnič 87. pošpolka, 4. stotnija, vojna pošta štev. 73. Odgovor očetu Jožetu Rihar, po domače Škerbenecl, Raduha, pošta Luče pri Ljubnem.